

คำชี้แจง

ความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ลักษณะเครื่องมือวัดและประเมินผล

๑.๑ โครงสร้างในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลตามทักษะการคิด

ชั้น	ทักษะการคิด	เลือกตอบ (ข้อ)	เขียนตอบ (ข้อ)	รวม (ข้อ)	คะแนน เต็ม	เวลา (นาที)
ป.๕	ทักษะการแปลความ ทักษะการตีความ	๒๐	-	๒๐	๒๐	๔๕

๑.๒ โครงสร้างในการสร้างเครื่องมือวัด และประเมินผลตามพฤติกรรมบ่งชี้

ทักษะการคิด

ชั้น	ทักษะการคิด	พฤติกรรมบ่งชี้	เลือก ตอบ (ข้อ)	เขียน ตอบ (ข้อ)	รวม (ข้อ)
ป.๕	ทักษะ การตีความ	๑. สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความ/ เรื่องที่ต้องการตีความ และอธิบายเหตุผลได้	๑๐	-	๑๐
	ทักษะ การแปลความ	๒. สามารถนำเสนอสาระและความของ สิ่งที่แปลความในรูปแบบใหม่ให้ตรงตามสาระและ ความหมายเดิม	๑๐	-	๑๐
		รวม			

ทักษะการตีความ

๑. เฉลย ข้อ ๓ เมื่อมีชีวิตย่อมพบกับอุปสรรค
๒. เฉลย ข้อ ๑ สร้างกำลังใจ
๓. เฉลย ข้อ ๒ สส.ใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมขณะอธิบายประเด็นปัญหา
๔. เฉลย ข้อ ๒ ประชดประชัน
๕. เฉลย ข้อ ๒ รัฐบาลหาคนมารับผิดแทนคนที่กระทำความผิด
๖. เฉลย ข้อ ๑ การพูดคุยกัน โดยไม่จริงจังต่อกัน
๗. เฉลย ข้อ ๔ นักอนุรักษ์ธรรมชาติ
๘. เฉลย ข้อ ๔ เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร ก็อย่าอยู่เปล่า ควรช่วยทำงานทำการให้เป็นประโยชน์ต่อเขาบ้าง
๙. เฉลย ข้อ ๓ รับผิดชอบ
๑๐. เฉลย ข้อ ๒ นักฟุตบอล

เกณฑ์การให้คะแนน

- ถูกได้ ๑ คะแนน
ผิดได้ ๐ คะแนน

ทักษะการแปลความ

๑๑. เฉลย ข้อ ๑ ความพอใจ
๑๒. เฉลย ข้อ ๒ การเล่นเป็นการเรียนรู้ของเด็ก
๑๓. เฉลย ข้อ ๔ เวลาผิดหวังหรือเสียใจให้มองคนที่ด้อยกว่า
๑๔. เฉลย ข้อ ๒ หมาน้อยที่เป็นพืชชนิดหนึ่ง
๑๕. เฉลย ข้อ ๒ การพูดใส่ร้ายคนอื่นในการประชุมสภา
๑๖. เฉลย ข้อ ๒ คุณงามความดีของคน หอมยิ่งกว่ากลิ่นดอกไม้และกลิ่นหอมใด ๆ
๑๗. เฉลย ข้อ ๓ ความสุขของเธอ
๑๘. เฉลย ข้อ ๔ โลกมีธรรมชาติ หลากหลาย สวยงาม น่าอยู่
๑๙. เฉลย ข้อ ๔ น้ำฝนชอบฤดูฝน เพราะดอกไม้ ผลไม้ พากันออกดอก ออกผล อากาศเย็นสบาย
๒๐. เฉลย ข้อ ๑ ทุกคนชอบกินกล้วย เพราะมีประโยชน์ หาง่าย ราคาถูก และอร่อย

เกณฑ์การให้คะแนน

- ถูกได้ ๑ คะแนน
ผิดได้ ๐ คะแนน

การสรุปผลการประเมิน

การสรุปผลการประเมินผู้เรียนรายบุคคล เกณฑ์การผ่านผู้เรียนได้ผลการประเมินในระดับพอใช้ขึ้นไป ให้ถือว่าผ่านจุดเน้นทักษะการคิด

เกณฑ์การประเมิน

ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป หมายถึง ดีมาก

ร้อยละ ๗๐ - ๗๙ หมายถึง ดี

ร้อยละ ๖๐ - ๖๙ หมายถึง พอใช้ (ผ่านจุดเน้นทักษะการคิด)

ร้อยละ ๕๐ - ๕๙ หมายถึง ผ่าน

ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ หมายถึง ไม่ผ่าน

สรุปผลการประเมินความสามารถและทักษะตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ด้านทักษะการคิดขั้นพื้นฐานชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

นักเรียนต้องได้ผลการประเมินในระดับพอใช้ขึ้นไปทุกตอน คือ

ตอนที่ ๑ ทักษะการตีความ

ตอนที่ ๒ ทักษะการแปลความ

ที่	ชื่อ-สกุล นักเรียน	ผลการประเมิน		สรุป
		ตอนที่ ๑	ตอนที่ ๒	
๑.	เด็กหญิงมารยาท เรียบร้อย	ดี	ดีเยี่ยม	ผ่าน
๒.	เด็กชายลักษณะ ดีจริง	ดี	ดี	ผ่าน
๓.	เด็กหญิงมีจริง ใช้นะ	พอใช้	ดี	ไม่ผ่าน
๔.	เด็กชายว่าน แป้งป็น		ควรปรับปรุง	ไม่ผ่าน

ตัวอย่างการนำผลการประเมินเข้าระบบอย่างไรจากฐานข้อมูลสถานศึกษา

๑. จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ใส่ในช่องเป้าหมายเท่ากับ ๔ (คน)

๒. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน ? (สรุป) ใส่ในช่องผลลงคะแนนที่ได้เท่ากับ ๒ (คน)

เครื่องมือวัดและประเมินผล

ความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ ทักษะการคิดขั้นพื้นฐาน ”

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบประเมินทักษะการคิด : ทักษะการตีความและทักษะการแปลความ

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง แบบทดสอบฉบับนี้ มีจำนวน ๒๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน ใช้เวลา ๔๕ นาที

- แบบทดสอบตีความ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ (๑๐ คะแนน)
- แบบทดสอบแปลความ ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ (๑๐ คะแนน)

ทักษะการตีความ

ใช้ตอบคำถาม ข้อ ๑

ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ ๑

“ไม่มีใคร ไม่เคย ไม่ผิดพลาด   ไม่มีใครไม่เคยพลาดมาแต่ต้น
เมื่อมีเมฆย่อมมีความมืดมน   หลังพายุผ่านพ้นจึงสร้างซา”

๑. “เมื่อมีเมฆย่อมมีความมืดมน” มีความหมายว่าอย่างไร

- ๑) เมื่อมีความผิดพลาดย่อมสมหวัง
- ๒) เมื่อมีความผิดพลาดย่อมพบกับความเสียใจ
- ๓) เมื่อมีชีวิตย่อมพบกับอุปสรรค
- ๔) เมื่อมีอุปสรรคก็ย่อมพบกับความผิดหวัง

๒. บทกลอนนี้เป็นข้อความลักษณะใด

- ๑) สร้างกำลังใจ
- ๒) ส่งเสริมความคิด
- ๓) ส่งเสริมความสามัคคี
- ๔) ส่งเสริมการทำงาน

ภาพข้างล่างใช้ตอบคำถาม ข้อ ๓ - ๔

๖. จากบทความที่กำหนดให้ ข้อความใดสอดคล้องกับคำว่า หน้ากาก

- ๑) การพูดคุยกัน โดยไม่จริงจังต่อกัน
- ๒) การพูดคุยกัน โดยสนใจสายตาดูคนอื่น
- ๓) ของเล่นที่นำมาใส่ในสังคมก่อนที่จะมีการพูดคุยกัน
- ๔) ของเล่นที่ปิดสายตาคอนอื่นกลัวว่าเพื่อนจะเห็นหน้าที่จริงของตนเอง

ใช้ตอบคำถาม ข้อ ๗

ไปไม้ร่วงหนึ่งในราวป่า	พาพื้นพสุธาไหวหวั่น
พาจักกรवालโศกาจาบัลย์	พาผู้คนนับพันรันทศ

๗. จากบทความ “ไปไม้” ในที่นี้หมายถึงอะไร (สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความ/เรื่องที่ต้องการตีความ)

- ๑) นายพราน
- ๒) ชาวบ้านป่า
- ๓) นักท่องเที่ยวป่า
- ๔) นักอนุรักษ์ธรรมชาติ

๘. “อยู่บ้านท่านอย่านิ่งดูตาย ปั่นวัวปั่นควายให้ลูกท่านเล่น” มีความหมายตรงกับข้อใด

- ๑) เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร ควรรู้จักรักษาน้ำใจกับเจ้าของบ้าน
- ๒) เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร ก็อย่าไปสร้างความเดือดร้อนกับเจ้าของบ้าน
- ๓) เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร ควรปั่นของเล่น หรือของใช้ให้กับลูกหลานเจ้าของบ้านเล่น เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย
- ๔) เมื่ออาศัยอยู่บ้านใคร ก็อย่าอยู่เปล่า ควรช่วยทำงานทำการให้เป็นประโยชน์ต่อเขาบ้าง

๙. ห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ติดป้าย “รับแลกเปลี่ยน หรือคืนสินค้า เมื่อสินค้าไม่มีคุณภาพตามที่ระบุไว้ ภายใน ๑ สัปดาห์” จากข้อความแสดงถึงคุณลักษณะใด (สามารถบอกความหมายที่แฝงอยู่ของข้อความ/เรื่องที่ต้องการตีความ)

- ๑) ซื่อสัตย์
- ๒) เมตตา
- ๓) รับผิดชอบ
- ๔) เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

ใช้ตอบคำถาม ข้อ ๑๐

ทีมเยาวชนไทย ชนะใจผู้ชมล้นหลาม ด้วยการเล่นอย่างเมามันดุเดือด และเอาชนะทีมมโนรมย์ ๓ ประตู ต่อ ๑

๑๐. จากข้อความ “เยาวชน” ในที่นี้ หมายถึง

- ๑) ผู้ชม
- ๒) นักฟุตบอล
- ๓) บุคคลทั่วไป
- ๔) นักกีฬาทีมชาติ

ทักษะการแปลความ

ใช้ตอบคำถาม ข้อ ๑๑

ของขวัญวันเกิดอายุ 12 ปี สำหรับบางคนอาจจะเป็นการไปเที่ยว สำหรับบางคนอาจจะเป็นงานเลี้ยง สำหรับบางคนอาจจะเป็นเงิน ของต่าง ๆ แต่ฉันพอใจแค่ดอกไม้ หนึ่งดอก จากคนที่ฉันรัก

๑๑. จากข้อความ ความสุขได้มาจากอะไร

- ๑) ความพอใจ
- ๒) ความรื่นเริง
- ๓) ความร่ำรวย
- ๔) ความสบายใจ

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๒

การเล่นซ่อนหาของเด็ก ไม่ได้เป็นเรื่องซุกซนไร้สาระอย่างที่ผู้ใหญ่เข้าใจ แต่เรารู้จักการวางแผนการเคารพกติกา และความเป็นมิตรไมตรีด้วย

๑๒. ข้อใดที่สอดคล้องกับข้อความข้างต้น

- ๑) การเล่นเป็นเรื่องที่สนุกสนาน
- ๒) การเล่นเป็นการเรียนรู้ของเด็ก
- ๓) การเล่น เป็นเรื่องที่ผู้ใหญ่เห็นว่าไร้สาระ
- ๔) การเล่นเป็นเรื่องธรรมชาติของเด็ก

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๓

ในขณะที่ท่านกำลังร้องไห้เพราะไม่มีรองเท้าใส่ ท่านควรคิดถึงคนที่เขาไม่มีแม้กระทั่งเท้า หรือหากท่านเสียใจที่ไม่มีเท้าแต่ยังมีอีกหลายคนที่ไม่มีทั้งเท้าและทั้งแขน”

๑๓. บทความกล่าวถึงประเด็นใดเป็นสำคัญ

- ๑) กำลังใจในการต่อสู้ในการทำงาน
- ๒) เมื่อผิดหวังหรือเสียใจอย่าร้องไห้
- ๓) อย่ากลัวสิ่งใดเมื่อเรายังมีแขนและขา
- ๔) เวลาผิดหวังหรือเสียใจให้มองคนที่ด้อยกว่า

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๔

หมาน้อยที่มีขาเป็นครี้อพันกับเสาหลัก สามารถผลิตวัฒนธรรมชาติ ยาเย็น อาหารเพื่อสุขภาพ ลักษณะเป็นรูปหัวใจ โคนใบเป็นแบบก้นเปิด หน้าใบมีขนปกคลุมหนา มัน นุ่มเวลาเอามือลูบ

๑๔. ข้อความข้างต้น กล่าวถึงสิ่งใด

- ๑) หมาน้อยที่เป็นสัตว์เลี้ยงชนิดหนึ่ง
- ๒) หมาน้อยที่เป็นพืชชนิดหนึ่ง
- ๓) หมาน้อยที่เป็นยาชนิดหนึ่ง
- ๔) หมาน้อยที่เป็นอาหารชนิดหนึ่ง

รูปภาพใช้ตอบคำถามข้อ ๑๕

๑๕. ภาพสุดท้ายน่าจะกล่าวถึงเรื่องใด

- ๑) การยกย่องคนอื่นในประชุมสภา
- ๒) การพูดใส่ร้ายคนอื่นในการประชุมสภา
- ๓) การปาสิ่งของใส่กันในการประชุมสภา
- ๔) การชื่นชมการทำงานของ สส.ในสภา

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๖

กลิ่นหอมของดอกไม้ ทวนลมขึ้นไปไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็กลิ่นจันทน์ กลิ่นกฤษณา หรือกลิ่นมะลิวัลย์ แต่กลิ่นของคุณงามความดีของคนย่อมหอมทวนทวนลมขึ้นไปได้ และย่อมหอมฟุ้งไปทั่วทุกทิศ

๑๖. จากข้อความหมายความว่า อย่างไร

- ๑) กลิ่นหอมของดอกไม้ เกิดขึ้นต้องปลุกทวนลม
- ๒) คุณงามความดีของคน หอมยิ่งกว่ากลิ่นดอกไม้และกลิ่นหอมใด ๆ
- ๓) กลิ่นหอมของดอกไม้ หอมฟุ้งไปทั่ว
- ๔) กลิ่นของต้นจันทน์ ต้นกฤษณา ต้นมะลิวัลย์เท่านั้นมีกลิ่นหอม

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๗

ฉันเก็บดอกไม้ให้เธอ	ฉันเก็บดวงดาวให้เธอ
ฉันเก็บแสงแดดใส ๆ ให้เธอ	ฉันชอบความรักให้เธอ

๑๗. ทุกอย่างที่ทำให้ ขอเพียงแค่อยยิ้มและเสียงหัวเราะจากเธอทุกวัน

จากข้อความนี้สิ่งที่ฉันต้องการคืออะไร

- ๑) รอยยิ้มของเธอ
- ๒) เสียงหัวเราะของเธอ
- ๓) ความสุขของเธอ
- ๔) ความรักของเธอ

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๘

โลกนี้สดใส มีนกร้องเพลง มีดอกไม้สวย มีทะเลงาม มีน้ำตก ภูเขา ป่าไม้
โลกกว้างขวาง น่าอยู่

๑๘. จากข้อความนี้สิ่งที่ฉันต้องการคืออะไร

- ๑) โลกงดงาม กว้างขวาง น่าอยู่
- ๒) โลกกว้างใหญ่ สดใส สวยงาม
- ๓) โลกกว้างใหญ่ สวยงาม เพราะธรรมชาติ
- ๔) โลกมีธรรมชาติ หลากหลาย สวยงาม น่าอยู่

ใช้ตอบคำถามข้อ ๑๘

ฤดูฝนมาแล้ว ต้นมะขามเริ่มร่วงผลิดอกเล็ก ๆ บางกิ่งก็มีฝักเล็ก ๆ งอ ๆ ยื่นออกมา ต้นชบาหน้าบ้าน ออกดอกสีแดงสดใส ต้นขนุนหลังบ้านผลิใบอ่อน อากาศสดชื่นเย็นสบาย น้ำฝนสุดอากาศหายใจ อย่างปลอดโปร่ง

๑๙. ข้อใดมีเนื้อหาสาระตรงกับข้อความข้างต้น

- ๑) น้ำฝนชอบฤดูฝน เพราะอากาศสดชื่น เย็นสบาย
- ๒) น้ำฝนชอบฤดูฝน เพราะต้นไม้ ใบไม้มีสีสัน สดใส
- ๓) น้ำฝนชอบฤดูฝน เพราะดอกไม้ ใบไม้สวย อากาศเย็นสบาย
- ๔) น้ำฝนชอบฤดูฝน เพราะดอกไม้ ผลไม้ พากันออกดอก ออกผล อากาศเย็นสบาย

ใช้ตอบคำถามข้อ ๒๐

ตำชอบกินกล้วย เพราะหอมอร่อย	แดงชอบกินกล้วย เพราะที่บ้านปลูก
ดาวชอบกินกล้วย เพราะราคาถูก	แดนชอบกินกล้วย เพราะที่บ้านชอบ
เด่นชอบกินกล้วย เพราะมีประโยชน์	

๒๐. ถ้าจะเขียนข้อความปีใหม่ให้สั้นลง และยังคงความหมายเดิม ควรจะเขียนอย่างไร

- ๑) ทุกคนชอบกินกล้วย เพราะมีประโยชน์ หาง่าย ราคาถูก และอร่อย
- ๒) เด่น และดาวชอบกินกล้วย เพราะมีประโยชน์ และราคาถูก
- ๓) ตำ แแดง ดาว แดน และเด่น ชอบกินกล้วย ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกัน
- ๔) แแดงและแดนชอบกินกล้วย เหมือนทุกคนในบ้าน